

Geitenberg – Vrijevelden – Beukeboomstraat (deel), Mechelen (gemeente Mechelen)

Programma van Maatregelen

Auteur:

P. Valentijn

Autorisatie:

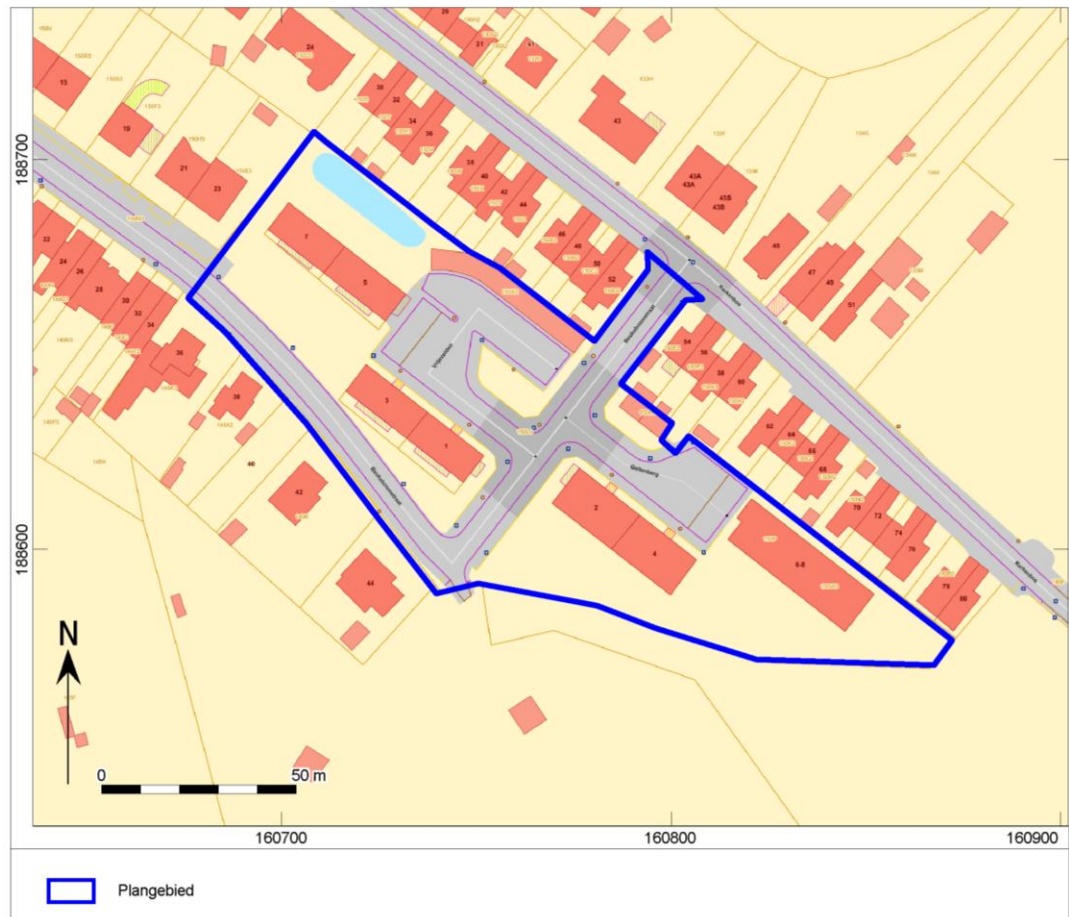
X. J. F. Alma (OE/ERK/Archeoloog/2016/00094)

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Aanleiding van het onderzoek	4
3	Resultaten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem	5
4	Gemotiveerd advies over het al dan niet nemen van maatregelen	6
4.1	Volledigheid van het onderzoek	6
4.2	De bepaling van de methode voor verder vooronderzoek	6
5	Programma van maatregelen voor uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem	7
5.1	Administratieve gegevens	7
5.2	Afbakening onderzoeksgebied	7
5.3	Vraagstelling en onderzoeksdoelen	8
5.4	Onderzoekstechnieken en -methoden en -strategieën	9
5.5	Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk	11
5.6	Randvoorwaarden	11

1 Inleiding

In opdracht heeft Vlaams Erfgoed Centrum tussen 26 juni 2017 en 30 maart 2018 een archeologienota opgesteld naar de archeologische waarde van de locatie Geitenberg – Vrijevelden – Beukeboomstraat (deel) (Afb. 1). De archeologienota bestaat uit een bureauonderzoek en is uitgevoerd naar aanleiding van de voorgenomen ontwikkeling van een parkzone, aanleg en vernieuwing van riolering en nuts-leidingen, en vernieuwing van wegen.

Afb. 1. Locatie van het plangebied weergegeven op de Basiskaart Vlaanderen (GRB).

2 Aanleiding van het onderzoek

De werkzaamheden beslaan slechts een gedeelte van het plangebied. Ze beperken zicht tot de Vrijevelden, Geitenbergen Beukeboomstraat met daarlangs liggende stoep en groensloten. Ten zuidwesten en -oosten van de bestaande bebouwing blijft de situatie ongewijzigd.

De werken zullen bestaan uit de aanleg van nieuwe RWA-, DWA en RDWA-leidingen met bijbehorende inspectieputten en straatkolken. Het tracé van de leiding heeft een lengte van ca. 250 m, waarbij op de meeste plaatsen twee leidingen parallel lopen. De diepte (BOK) van de buizen is aangegeven op de technische tekeningen en varieert tussen 140 en 280 cm –mv. De breedte van de sleuven varieert tussen ±130 en 150 cm ($\varnothing$ buis + 2 x wanddikte + 2 x 50 cm). De onderzijde van de fundering van de inspectieputten ligt 40 tot 80 cm beneden de laagste buis, afhankelijk van het type put. De straatkolken hebben een diepte van ±70 cm.

Daarnaast worden de telenetleidingen vernieuwd. Hierbij zullen de bestaande sleuven niet verder uitgediept worden, waardoor er geen bijkomende verstoringen ontstaan.

Ook wordt de openbare verlichting uitgebreid met een twintigtal lichtpunten. De sokkel van de lichtpunten is van beneden naar boven opgebouwd uit: steenslag fundering (20 cm dik), zandcement fundering (20 cm), zandcement legbed (3 cm), kalksteenstrips (10 cm). De totale dikte komt op 53 cm. De omvang is ongeveer 100 x 100 cm, afhankelijk van de diameter van de verlichtingspaal. Naar de lichtpunten toe worden sleuven getrokken voor de elektriciteitsleidingen. Deze hebben een diepte van 60 cm en zijn 30 cm breed.

Het dek van de wegen Vrijevelden, Geitenberg en Beukeboomstraat (deel) zal worden verwijderd en gedeeltelijk worden vervangen door nieuw wegdek, voetpaden en een speelveld. De nieuwe verharding heeft een dikte van ±35-55 cm en komt daarmee ongeveer overeen met de dikte van de huidige wegkoffer (ca. 40-50 cm). De aard en dikte van het legbed en de fundering varieert per locatie en is weergegeven in dwarsprofielen. De uiteindelijke hoogte van het maaiveld komt overeen met de huidige hoogte.

Ter hoogte van de Vrijevelden, Geitenberg en ten zuiden van gebouw 2/4 zullen parkzones met straatmeubilair en speeltoestellen worden aangelegd.

Hier zullen delen van het afgegraven wegdek niet vervangen worden door nieuwe verharding, maar met teelaarde worden aangevuld tot de hoogte van het huidige maaiveld.

Er zullen 3 zitbanken geplaatst worden: 2 rechte banken met een lengte van 3 en 5 m, en een ronde zitbank van ca. 5 m lang. Laatste wordt rond een boom geplaatst op een nieuwe verharding met een breedte van 140 cm en een diepte van ca. 40 cm. De banken zullen bovendien worden gefundeerd op betonsokkels tot een diepte van 67 cm.

In de parkzones van de Vrijevelden en Geitenberg zullen 2 losse klimpalen worden geplaatst en 8 speeltoestellen met een lengte van 2,5-6,7 m en een breedte van 0,15-3,65 m. De speeltoestellen worden gefundeerd met 2 tot 9 betonsokkels. De diepte van de sokkels varieert van 35 tot 80 cm. De lengte en breedte variëren tussen de 40 en 100 cm.

De parkzones worden aangeplant met bomen, met daarbinnen heesters en onderbeplanting. De locatie van de beplanting is weergegeven op het presentatieplan. Het gaat om 21 bomen welke worden aangeplant in kuilen met een diameter van 150 cm en een diepte van 100 cm.

Langs de weg de Beukeboom zullen heesters en onderbeplanting aangebracht worden, ter hoogte van de bestaande nutsleidingen. Ten zuiden van gebouw 1 zal 1 boom geplant worden. Ten zuiden van gebouw 2/4 komen 5 sloten (ca. 6,5 x 1,5 m) met bolgewassen, waarvoor enkel de teelaarde gewoeld zal worden.

Tot slot, zal in de parkzone van de Vrijevelden een bekken worden aangelegd. Deze heeft een maximale diepte van 170 cm –huidige mv. In het bekken worden enkele speeltoestellen geplaatst met funderingssokkels van 80 cm diep. De maximale verstoring ter plaatse zal daarom ca. 250 cm –huidige mv worden. Het bekken heeft een oppervlak van ongeveer 300 m².

De consequentie van de voorgenomen ingreep kan zijn dat eventuele aanwezige waardevolle archeologische resten in de ondergrond worden aangetast.

3 Resultaten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

Tot dus ver is enkel een bureaustudie uitgevoerd. Hierbij is duidelijk geworden dat het plangebied op de flank van een lokale zandopduiking ligt, de Dijleberg, en uitkijkt over de vallei van de Dijle en Barebeek naar het noorden en oosten. Op de linkeroever van de Dijle, langs de noordzijde van het plangebied, liep mogelijk ooit de heirbaan tussen Temse en Keulen. Daarnaast liggen in en langs de vallei en op de top van de Dijleberg vindplaatsen die laten zien dat er in Muizen bewonings continuïteit is van de metaaltijden tot in de Nieuwste tijd. Hieronder bevinden zich enkele bijzondere sites, zoals een Romeinse villa en grafvelden uit de IJzertijd en Vroege Middeleeuwen. Al deze vindplaatsen liggen binnen een straal van slechts 750 m van het plangebied. En net als het plangebied liggen ze op de Dijleberg of op een verhoging langs de Dijle en Barebeek. Gezien de nabijheid tot het plangebied en de vergelijkbare landschappelijke situatie van deze vindplaatsen is het goed mogelijk dat resten uit bovengenoemde perioden ook binnen het plangebied aanwezig zijn.

Op de locatie van de geplande werken – de wegen Vrijevelden, Geitenberg en Beukeboomstraat – bevindt zich momenteel een wegdek met daarnaast stoepen en groenstroken. Onder de stoep en aangrenzende delen van de groenstroken zullen eventuele archeologische waarden tot 90-155 cm – voormalig mv zijn verstoord door bestaande leidingen. Hier zal een eventueel sporenniveau volledig zijn vernietigd, enkele zeer diepe sporen uitgezonderd.

De weggopher heeft een dikte van ca. 40-50 cm –mv. Reeds uitgevoerde boringen op het terrein later zien dat de top van de ondergrond waarschijnlijk is afgegraven voor de aanleg van de wegen, maar de zuidoostelijke helft van de Geitenberg lijkt slechts beperkt te zijn aangetast. Richting het noordwesten is in toenemende mate afgegraven, maar ook hier zal de bodem maximaal tot juist onder de B-horizont zijn verstoord. Een vondstenniveau in de top van de Quartaire afzettingen zal daarom niet langer aanwezig zijn binnen de grenzen van de geplande werken, maar restanten van een sporenniveau kunnen nog zeer wel aanwezig zijn.

Aangezien Muizen, met haar vroege kapittelkerk, vermoedelijk een belangrijke rol gespeeld in de vroege ontwikkeling van de stad Mechelen en omliggende gebieden, bezitten archeologische waarden uit de deelgemeente een hoog kennispotentieel. Bovendien heeft er nog geen eerder onderzoek plaats gevonden op de vlakke, zuidoostelijke flank van de Dijleberg, waardoor de historische betekenis van deze zone nog onbekend is. Het plangebied is op deze flank het laatste onbebouwde terrein van enige omvang langs de mogelijke heirbaan tussen Temse en Keulen. Verder onderzoek naar eventuele archeologische waarden binnen het plangebied zou daarom kunnen leiden tot nuttige kenniswinst.

Op basis van het voorgaande kan de volgende specifieke verwachting worden gegeven voor die delen van het plangebied die verstoord zullen worden door geplande werken (Afb. 2):

- Een vondstniveau uit het Paleolithicum en/of het Mesolithicum zal niet langer aanwezig zijn, aangezien de top van het eolisch zanddek is verstoord door het wegdek en de leidingen;
- Restanten van een sporenniveau uit het Neolithicum tot en met de Middeleeuwen kunnen worden aangetroffen in het eolisch zanddek, beneden het huidige wegdek (vanaf 50 cm –mv). Deze hebben een hoog kennispotentieel;
- Het plangebied is in de Nieuwe en Nieuwste tijd in gebruik als landbouwgrond. Er worden dan ook geen sporenniveaus uit deze perioden verwacht.

4 Gemotiveerd advies over het al dan niet nemen van maatregelen

4.1 Volledigheid van het onderzoek

Tot op heden kon enkel een bureauonderzoek uitgevoerd worden. Op basis van het bureauonderzoek is vastgesteld dat er binnen het plangebied mogelijk restanten van een sporenniveau uit het Neolithicum tot en met de Middeleeuwen kunnen worden aangetroffen. De aanwezigheid, positie, karakteristieken en waarde van een eventuele archeologische site en hoe hier mee om te gaan in het kader van de geplande bodemingrepen is echter nog onvoldoende vastgesteld.

Ten zuiden van de gebouwen 1 t/m 4 is de omvang van het aaneengesloten areaal – en daarmee het kennispotentieel – echter gering. Daarbij is de omvang van de geplande werken hier beperkt. Het verlies aan kennispotentieel zal daarom minimaal zijn. Het Vlaams Erfgoed Centrum bvba adviseert daarom geen verder onderzoek in dit gedeelte van het plangebied (Afb. 2).

Ter hoogte van de Vrijevelden en Geitenberg is het areaal – en daarmee het kennispotentieel – groter en zijn de geplande werken intensiever en uitgebreider. De geplande werken zouden hier een versnippering en aantasting van eventuele archeologische waarden veroorzaken en daarmee een verlies aan kennispotentieel kunnen betekenen. Daarom adviseert het Vlaams Erfgoed Centrum bvba verder onderzoek voor dit gedeelte van het plangebied, met uitzondering van enkele smalle delen (bijv. het noordelijk deel van de Beukeboom en de paden ten noorden van de gebouwen 6 t/m 8) en de plekken waar reeds leidingen aanwezig zijn (Afb. 2).

4.2 De bepaling van de methode voor verder vooronderzoek

In het volgende zal een keuze worden gemaakt van de methode voor verder vooronderzoek, gebaseerd op de volgende vier criteria:

1. Is het MOGEUJK deze methode toe te passen op dit terrein?
2. Is het NUTTIG deze methode toe te passen op dit terrein (levert het iets op)?
3. Is het overdreven SCHADELIJK voor het bodemarchief deze methode toe te passen op dit terrein?
4. Is het NOODZAKELIJK deze methode toe te passen op dit terrein (kosten-batenanalyse)?

In het kader van infiltratieproeven en milieutechnisch onderzoek zijn al eerder boringen gezet op het terrein. Door deze boringen, in combinatie met geologisch kaartmateriaal, is de landschappelijke en aardkundige situering van het plangebied voldoende bekend. Het is namelijk duidelijk dat het plangebied is gelegen op een lokale zandopduiking met eolische afzettingen aan de top, waarin een bodem met B-horizont is ontwikkeld. Bij de aanleg van het huidige wegdek is deze bodem aangetast, maar restanten van een eventueel sporenniveau kunnen nog aanwezig zijn. Landschappelijk bodemonderzoek levert waarschijnlijk geen aanvullende informatie op.

Ook archeologisch booronderzoek en proefputten zijn ongeschikt. Deze methoden zijn met name geschikt voor het prospecteren van vondst- en cultuurlagen. Deze worden echter niet verwacht binnen de grenzen van de werkzaamheden, omdat ze vermoedelijk zijn verstoord bij de aanleg van het huidige wegdek.

Veldkartering en geofysisch onderzoek zijn niet mogelijk door de huidige verharding.

Na het verwijderen van de verharding zal mogelijk een sporenniveau worden blootgelegd. Hoewel geofysisch onderzoek en veldkartering vanaf dat moment mogelijk zijn, zal proefsleuvenonderzoek een duidelijker, completer en betrouwbaarder beeld geven. Veldkartering brengt namelijk enkel geroeerde vondstrijke zones en sporen in kaart, geen begraven, ongeroeerde constructieresten en sporen. Geofysisch onderzoek zal waarschijnlijk ernstig verstoord worden door puin en leidingen. Geofysisch onderzoek brengt bovendien enkel sporen in beeld waarvan de opvulling afwijkt van de omliggende grond, wat binnen het plangebied niet per definitie het geval hoeft te zijn. Proefsleuvenonderzoek kent deze beperkingen niet en is daarom – ondanks de iets hogere kosten – de meest geschikte methode voor vervolgonderzoek.

Het Vlaams Erfgoed Centrum bvba adviseert daarom direct over te gaan op proefsleuvenonderzoek (archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem). Aangezien opbraak van het terrein pas mogelijk is na het verkrijgen van de stedenbouwkundige vergunning, zal een proefsleuvenonderzoek moeten plaatsvinden in uitgesteld traject.

5 Programma van maatregelen voor uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem

Op basis van de aanwezigheid van een verharding binnen het onderzoeksgebied en een verwachting van resten uit perioden die zich kenmerken door een sporenniveau, is bepaald dat in het uitgesteld vooronderzoek enkel proefsleuvenonderzoek uitgevoerd dient te worden na verwijdering van de bestaan de verharding.

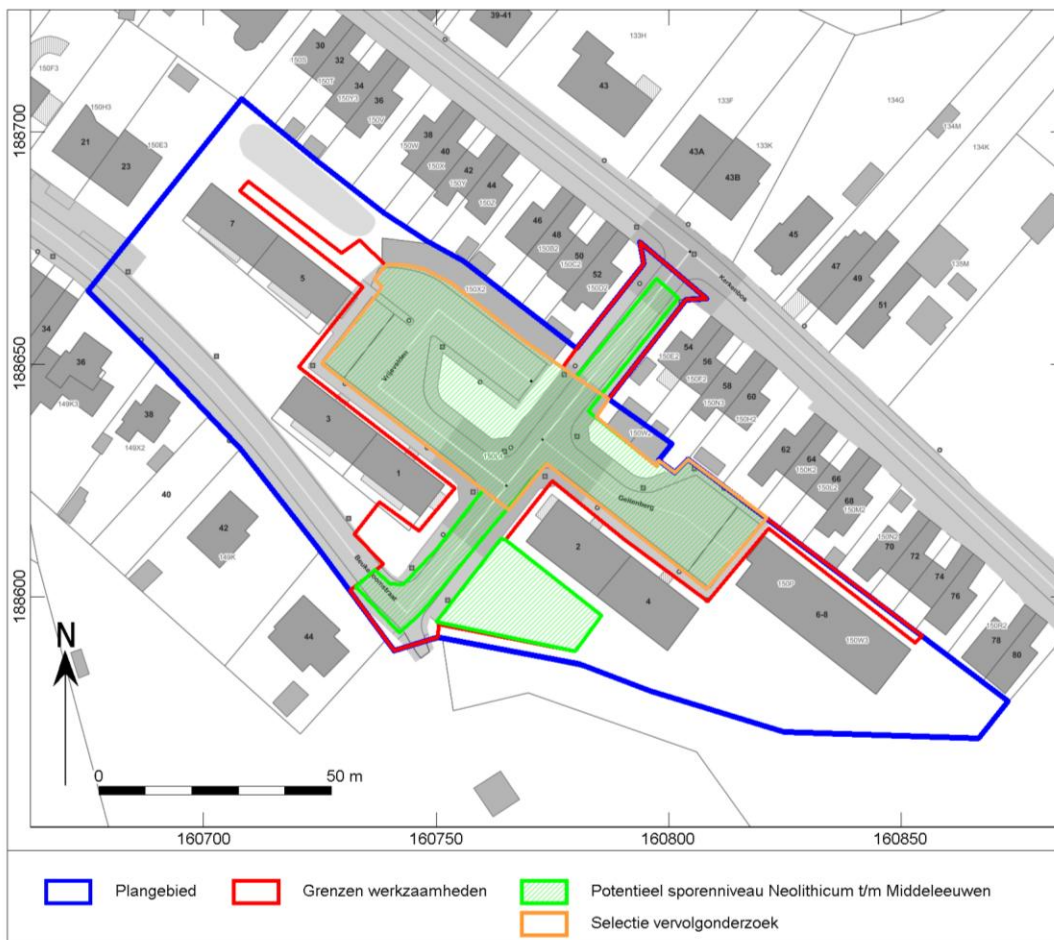
5.1 Administratieve gegevens

Uitgevoerde fasen binnen archeologienota:	Bureauonderzoek
Aanleiding:	Ontwikkeling van een parkzone, aanleg vernieuwing van riolering en nuts-leiding, en vernieuwing van wegen
Locatie:	Geitenberg – Vrijevelden – Beukeboomstraat (deel)
Plaats:	Mechelen
Gemeente:	Mechelen
Provincie:	Antwerpen
Kadastrale gegevens:	MECHELEN 9 AFD/MUIZEN/sectie B 150B4, 150E4, 150G4, 150H4, 150K4, 150L4, 150P, 150W2, 150W3, 150X2
Diepte bodemverstoring	50-250 cm –mv (ca. 750-950 cm +TAW)
Oppervlakte plangebied	11.000 m ² / 1,1 ha

5.2 Afbakening onderzoeksgebied

Ten zuiden van de gebouwen 1 t/m 4 is de omvang van het aaneengesloten areaal – en daarmee het kennispotentieel – echter gering. Daarbij is de omvang van de geplande werken hier beperkt. Het verlies aan kennispotentieel zal daarom minimaal zijn. Het Vlaams Erfgoed Centrum bvba adviseert daarom geen verder onderzoek in dit gedeelte van het plangebied (Afb. 2).

Ter hoogte van de Vrijevelden en Geitenberg is het areaal – en daarmee het kennispotentieel – groter en zijn de geplande werken intensiever en uitgebreider. De geplande werken zouden hier een versnippering en aantasting van eventuele archeologische waarden veroorzaken en daarmee een verlies aan kennispotentieel kunnen betekenen. Daarom adviseert het Vlaams Erfgoed Centrum bvba verder onderzoek voor dit gedeelte van het plangebied, met uitzondering van enkele smalle delen (bijv. het noordelijk deel van de Beukeboom en de paden ten noorden van de gebouwen 6 t/m 8) en de plekken waar reeds leidingen aanwezig zijn (Afb. 2).

Afb. 2. Zones met mogelijk archeologisch erfgoed binnen de grenzen van de geplande werken.

5.3 Vraagstelling en onderzoeksdoelen

Dit zijn mogelijke onderzoeksvragen voor een proefsleuvenonderzoek:

- Welke zijn de waargenomen horizonten in de bodem, beschrijving + duiding? Komt dit overeen met de vaststellingen uit het booronderzoek?
- Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?
- Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?
- Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzetten, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?
- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten? Zo ja;
 - Hoeveel niveaus zijn er te onderscheiden?
 - Wat is de omvang?
 - Komen er oversnijdingen voor?
 - Wat is het, geschatte, aantal individuen?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, ...)?
- Is er een bodemkundige verklaring voor de gedeeltelijke afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (ind. de argumentatie)?
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaars toestand van elke archeologische vindplaats?
- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?
- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?

5.4 Onderzoekstechnieken en -methoden en -strategieën

Om een betrouwbaar beeld te kunnen vormen van de aanwezige archeologie binnen het onderzoeksgebied, zal een oppervlakte van ongeveer 12,5% worden onderzocht door middel van proefsleuvenonderzoek. Er is gekozen voor dit percentage omdat op die manier genoeg oppervlakte onderzocht kan worden om een goede archeologische verwachting te bekomen van het plangebied. Het proefsleuvenonderzoek dient alleen om een beter grip te krijgen op de archeologische verwachting. Indien er archeologie aanwezig blijkt te zijn, dient een vervolgonderzoek plaats te vinden in de vorm van een vlakdekkende opgraving in de zones waar uit het proefsleuvenonderzoek archeologische resten aanwezig blijken te zijn.

Het gebied dat is geselecteerd voor proefsleuvenonderzoek – de Vrijevelden, Geitenberg en tussenliggend deel van de Beukeboom – heeft een oppervlak van ca. 2.350 m². De Vrijevelden is grofweg tweemaal zo groot als de Geitenberg. Om de proefsleuven evenredig over het onderzoeksgebied te verdelen, zijn daarom 2 proefsleuven ter hoogte van de Vrijevelden en 1 proefsleuf op de Geitenberg gepland (Afb. 3).

De Beukeboom wordt niet gedekt. Vanwege de bestaande nutsleidingen naast de rijbaan kan hier namelijk enkel de rijbaan onderzocht worden. Een proefsleuf over de rijbaan zou een relatief grote verstoring van dit beperkte oppervlak te weeg brengen en onnodig schadelijk zijn. De afstand tussen de proefsleuven buiten de Beukeboom is namelijk maximaal 15 m, waardoor hoe dan ook een representatief beeld van eventuele archeologische waarden op het terrein verkregen zal worden.

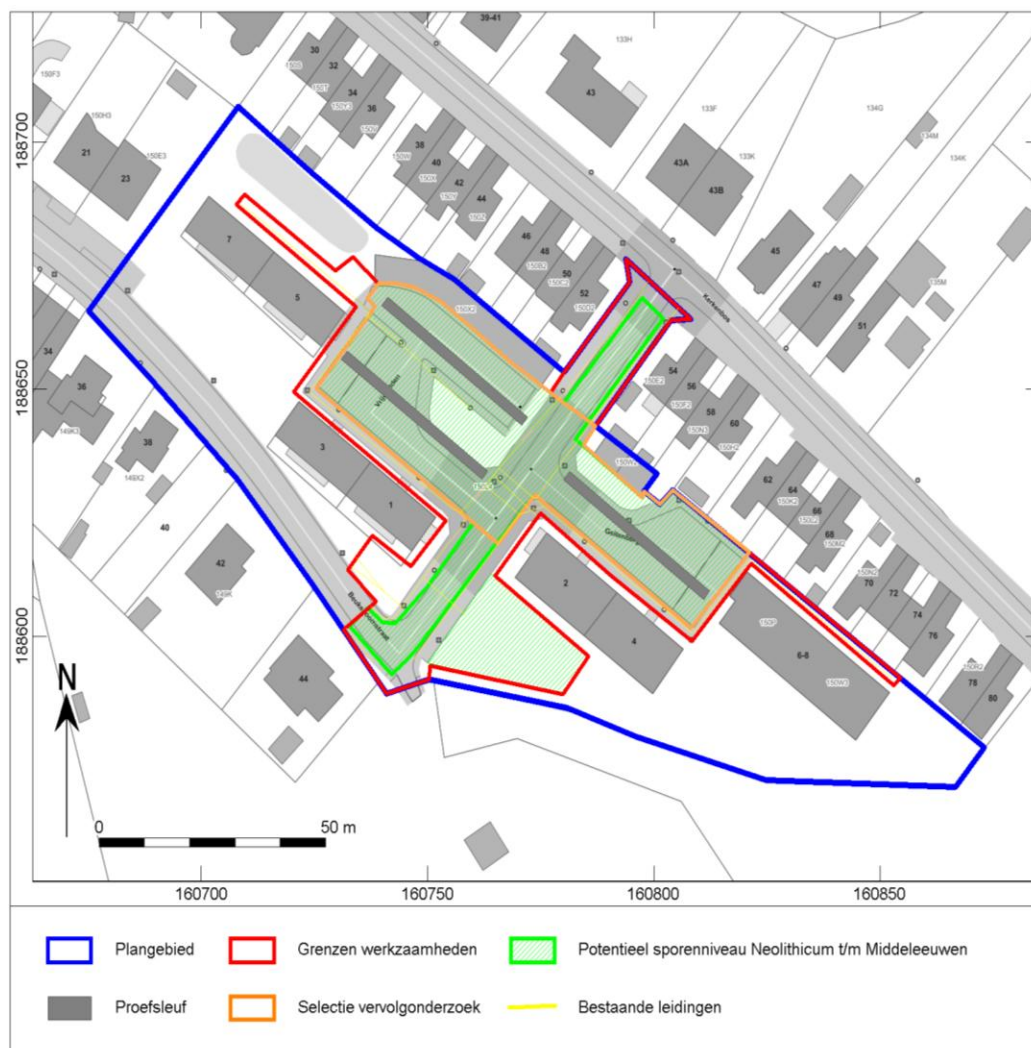
De proefsleuven hebben een afmeting van 2 x 40 m, een zuidoost-noordwest oriëntatie en een totale oppervlakte van 240 m², wat overeenkomt met ongeveer 10% van de te onderzoeken zone. Verder is er nog ruimte voor ongeveer 2,5% van het plangebied om extra kijkvensters te plaatsen waar nodig. De proefsleuven zijn op maximaal 10 m van de grenzen van het onderzoeksgebied gelegen.

De proefsleuven zullen worden uitgegraven tot op het eerste archeologisch leesbare niveau. De aanleg van kijkvensters is nodig om een spoor of een concentratie van sporen waarvan de interpretatie en de waardering niet onmiddellijk duidelijk is, beter te kunnen onderzoeken. Mogelijk kunnen deze ook een schijnbare afwezigheid van sporen aantonen. Kijkvensters worden, afgezien van hun ligging, afmeting en vorm, op dezelfde wijze als proefsleuven aangelegd.

Het proefsleuvenonderzoek zal als volgt worden uitgevoerd:

- Er zal worden gegraven met een graafmachine met gladde bak.
- Op alle locaties vindt het graven plaats op aansturing van een archeoloog.
- Bij het verdiepen worden vondsten per stratigrafische laag verzameld. Het vlak en stort wordt met een professionele metaaldetector systematisch en vlakdekkend onderzocht. De vulling uit de gecoupeerde sporen wordt ook nagezocht met de metaaldetector.
- Bij de aanleg van de vlakken wordt vondstmateriaal per stratigrafische eenheid of per spoor verzameld. Indien deze niet herkenbaar of aanwezig zijn, worden vondsten in vakken van 2 x 2 m verzameld. De verzamelstrategie kan al naar gelang de bevindingen worden aangepast.
- Indien sprake is van vondstconcentraties (crematies, concentraties scherven, vuursteen), worden deze als puntlocaties ingemeten. Metaalvondsten (uitgezonderd spijkers) worden eveneens als puntlocaties ingemeten.
- Vondsten worden zoveel mogelijk aan een spoor of laag toegewezen. Gesloten vondstcomplexen worden integraal verzameld. Stortvondsten worden indien mogelijk per sleuf verzameld en geregistreerd.
- Het te documenteren vlak wordt waar nodig geschaafd, gefotografeerd, ingekrast en direct digitaal ingemeten met een *robotic Total Station* (rTS). Met de rTS worden vlak- en maaiveldhoogtes digitaal ingemeten.

- Een representatief deel van de sporen wordt gecoupeerd voor het beantwoorden van de onderzoeksvragen.
- Alle antropogene sporen worden gefotografeerd, ingetekend (schaal 1:20) en beschreven. Het restant van de gecoupeerde sporen wordt vervolgens stratigrafisch afgewerkt. Waar mogelijk worden sporen bemonsterd voor natuurwetenschappelijk onderzoek.
- Er worden gedurende het veldwerk foto's gemaakt van de algemene situatie, de vlakken, de profielen, van grondsporen in het vlak en van de coupes. Voor publicitaire doeleinden en/of eventuele communicatie-uitingen worden geregeld actie- en sfeerfoto's gemaakt.
- Fragiele en/of belangwekkende vondsten worden op de plaats van aantreffen gefotografeerd alvorens gelicht te worden.
- Profielen en coupes worden schaal 1:20 getekend. De profielen zullen bij een eenduidig profiel gedocumenteerd worden door middel van profielkolommen om de 20 meter. Indien de stratigrafische bodemopbouw complex is of sterk afwisselend is, zal een lengteprofiel worden gedocumenteerd. Op de profieltekeningen worden de TAW-hoogten gezet en tevens zal de hoogte van het opgravingsvlak aangegeven worden op de tekening. Bij grote profieltekeningen kan, na afstemming met de erkende archeoloog, een andere schaal worden gehanteerd.
- Bij het aantreffen van bijzondere archeologische resten wordt, indien nodig, een specialist geraadpleegd die, conform de Code van Goede Praktijk, deze archeologische resten verder onderzoeken en conserveert.
- Indien een proefsleuf niet volledig kan worden aangelegd zoals gepland als gevolg van hevige begroeiing of bebouwing, zal de proefsleuf op verantwoordelijkheid van de erkende archeoloog worden verplaatst of opgedeeld, waarbij de sleuf zo veel mogelijk zijn oorspronkelijke positie zal behouden.
- De grond wordt gestockeerd langs de werkputten. Daarbij wordt de bovengrond gescheiden gehouden van de andere grond. Na het documenteren en afwerken van de werkput wordt de grond terug gestort (in lagen van max. 50 cm) en aangereiden.

Afb. 3. De proefsleuven gepland op het plangebied

Het onderzoek wordt uitgevoerd conform de bepalingen in de Code van Goede praktijk, specifiek zoals verwoord in hoofdstukken 8 en 12.

5.5 Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk

Er worden geen afwijkingen voorzien ten aanzien van de Code van Goede Praktijk. Indien tijdens het veldwerk blijkt dat een afwijking noodzakelijk dan wordt dit gemotiveerd beschreven in de nota.

5.6 Randvoorwaarden

Boringen binnen het plangebied hebben uitgewezen dat de bestaande verharding als volgt is opgebouwd, van boven naar beneden: asfalt (10 cm), steenslag (30 cm) en steenhoudend, heterogeen materiaal (10 cm). De verharding is waarschijnlijk direct op een eventueel sporenniveau gelegen. Om verstoring van archeologische waarden te minimaliseren, moet het verwijderen van de onderste 10 cm van de steenslagfundering en ondergelegen heterogeen materiaal daarom plaatsvinden onder toezicht van een erkend archeoloog of een medewerker onder haar of zijn autoriteit.